

L'ESTAT DE LA **Qüestió**

Joventut gitana a Barcelona: més suport per a una major igualtat

Experiència de tres joves gitanos que integren el projecte 'Dikela La Mina': Juan José Gómez, Jonathan Cortés i José Antonio Gómez de 20, 19 y 17 anys respectivament

“Vivim a un dels barris més perifèrics i marginats de Barcelona, La Mina i, cansats per la imatge que s'entossudeixen a donar-nos els mitjans de comunicació i la gent en general, hem decidit crear aquest projecte amb pocs recursos però amb molta il·lusió per canviar la imatge que la gent té del nostre barri.

La Mina és un barri marginat, de delinqüència en un passat, i amb una nombrosa comunitat gitana, i és per això que la gent de fora es nega a venir però, al llarg dels anys, el barri ha canviat i molts dels prejudicis de la gent han desaparegut.

La intenció del projecte era fer arribar a la gent de fora una nova visió de la comunitat gitana de La Mina, una comunitat activa que lluita per formar part de la societat majoritària sense perdre la identitat cultural i tradicions.

Es va muntar una exposició fotogràfica al Centre Cultural Gitano de La Mina, amb fotos que mostraven diferents caràcters de la cultura gitana, casaments, dia internacional del poble gitano, naixements, vida quotidiana, dies festius del barri... També es projectava un documental, realitzat per al projecte, que explicava la història del barri i com els gitanos van arribar-hi, a través de la narració d'una gitana que mostra la seva comunitat al barri. També es mostra el pla de transformació que s'està duent a terme al barri, i trets de la cultura gitana a través de diverses històries de vida de gitanos i gitanes de La Mina.

En el sí del projecte, també es van crear tres temes musicals com a banda sonora del documental: "Mi barrio", Gelem, gelem (himne gitano) i una Alboreá (cant típic de casaments gitanos) que van ser gravades en un estudi. I, per últim, es va crear una pàgina web amb un fòrum on tothom podia opinar i preguntar sobre el barri.

Amb Dikela La Mina es pretenia, i es va aconseguir, generar un punt de trobada entre el públic i els participants.”

L'ESTAT DE LA **Qüestió**

Història i Cultura

L'origen del poble gitano se situa a l'Índia. Algunes de les teories fixen el punt de partida al Punjab, l'extrem més nordoccidental del país, mentre que les últimes investigacions el situen prop de Kanpur, més a l'est del Punjab. Se suposa que la seva migració cap a l'oest es va iniciar fa uns mil o mil dos-cents anys. En aquest procés migratori el grup es diversificà adquirint nous trets culturals propis dels llocs en què s'establien: Pèrsia, Armènia o l'Imperi Bizantí, abans de la seva entrada a l'Europa de l'est i a Grècia al segle XIV.

El seu origen hindú és desconegut a Europa fins la segona meitat del segle XVIII, quan el pastor transsilvà Vályi István de Szathmar comparà la parla dels gitans de Ráb, on era predicador, amb la llengua sànscrita que parlaven tres estudiants hindús que conegué a Holanda. Des de llavors s'ha relacionat el poble gitano amb l'Índia. El *rromanes* (com els seus parlants l'anomenen) és un idioma que forma part de la família neosànscrita, es a dir, deriva del sànscrit. Algunes de les seves llengües germanes són l'hindi (idioma oficial a l'Índia), l'urdú (idioma nacional del Pakistan) o el farsi (parlat a Iran, Afganistan, Georgia, Tadjikistan, Índia o Pakistan), només per citar les més importants.

El *rromanes* es diferencià de les formes populars del sànscrit durant la seva migració cap a l'oest, i amb la seva arribada a terres de parla grega es va acabar de configurar com a llengua pròpia, diferenciant-se dels grups de gitans que restaren a Pèrsia, Armènia o Síria. L'idioma es va anar dialectitzant, enriquint-se mútuament amb les llengües que l'envoltaven. Actualment s'estima que existeixen uns seixanta dialectes del *rromanes* i que, fruit dels moviments migratoris de la comunitat romanoparlant, la llengua es parla als cinc continents per més de deu milions de persones, concentrant-se a Europa la major part.

Diferent ha estat l'evolució del *rromanes* a territori espanyol. Després d'una llarga persecució cultural, el *rromanes* es va deixar d'usar i s'ha anat empobrint, perdent la seva gramàtica i el seu sistema flexional, substituïts per la gramàtica i les flexions de les diferents llengües de la península, donant lloc al que anomenem com *kaló*. Aquesta parla no es pot considerar un dialecte més del *rromanes*, sinó que rep el nom de pogadolecte. El mateix fenomen ha succeït a Anglaterra, i el gran inconvenient és que aquests pogadolectes només permeten la intercomunicació entre els seus parlants i no pas amb la resta de romanoparlants.

La comunitat gitana està constituïda per 10-12 milions de persones dispersades per tot el món. A Europa constitueixen la minoria ètnica més important i nombrosa, amb uns 10 milions de persones. La majoria viu als països de l'Europa de l'Est, concretament 8 milions, mentre que els 2 milions restants poblen el territori dels estats membres de la Unió Europea.

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

Romania és un dels països amb una comunitat gitana més nombrosa (més de tres milions), seguit de l'Estat espanyol (al voltant de 800.000).

Els i les gitanes van arribar a Catalunya fa més de 600 anys, i avui en dia sumen entre 80.000 i 100.000 persones. La seva situació social és molt diversa, i en els últims temps s'està produint un fort procés de transformació que possibilita una millora de les condicions de vida, i una obertura a la plena incorporació social.

El poble gitano constitueix una comunitat molt diversificada, a nivell internacional, sense territori propi i definit, i a la pràctica sense institucions polítiques o socials pròpies fins a l'últim segle.

Al principi de la seva arribada a la Península Ibèrica, els gitanos són ben rebuts i acollits. Viuen en llibertat, els camperols se'ls miren amb simpatia i fan negocis amb ells. S'aprecien les seves habilitats artesanies i la seva facilitat per divertir. Amb la Reconquesta i la unificació dels regnes de Castella i Aragó, la societat canvia.

L'hegemonia del cristianisme acaba amb la convivència més o menys harmoniosa i pacífica entre diverses cultures i religions (jueus, àrabs i cristians), que és substituïda pel fanatisme i la repressió. Ja no hi ha lloc per la tolerància, ja no s'accepta als que pensen, parlen, vesteixen o es comporten de forma diferent. Així, en nom de la fe, els Reis Catòlics i l'església, mitjançant la seva "policia política", l'Inquisició, alcen els pilars ideològics de les classes dirigents espanyoles: "un únic i absolut poder polític, una única religió, una única llengua, una única cultura i, per tant, una única manera d'ésser i sentir".

En aquesta situació, els gitanos apareixen llavors com a gent perillosa, difícil de domesticar i de controlar. La seva manera lliure de viure i la seva inclinació als seus propis costums i tradicions no encaixen en la societat fèrria i homogènia que pretenien els Reis Catòlics i successors.

Comença la repressió i el maltractament polític contra el poble gitano que ha durat fins als dies d'avui. L'historiador George Borrow diu que "potser no hi hagi un país en el que s'hagin fet més lleis amb intenció de suprimir i extingir el nom, la raça i la manera de viure dels gitanos com a l'Estat espanyol". Un conjunt de lleis, disposicions reals i decrets que inauguren els Reis Catòlics a Medina del Campo l'any 1499: "Manem als egipcians que caminen vagant pels nostres regnes i senyorius amb les seves dones i fills, que (...) no caminin més junts vagant pels nostres regnes com el facen, o dintre d'altres seixanta dies primers següents, surtin dels nostres regnes i no tornin a ells en manera alguna, sota pena de que si en ells fossin trobats o presos sense oficis o sense senyors junts, passats aquests dies, que donin a cadascun cent flagells per la primera vegada, i els bandegin perpètuament d'aquests regnes; i per la segona vegada, que els tallin les orelles, i estiguin seixanta dies en les cadenes, i els tornin a bandejar, com dita

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

és, i per la tercera vegada, que siguin captius dels quals els prenguessin per tota la vida".

Aquesta llei i totes les que li van seguir han estat la cobertura legal d'una repressió sense límit que els gitanos han patit durant més de cinc segles. Un dels punts àlgids d'aquesta repressió són les tècniques d'esterilització que els nazis van practicar amb els gitanos de l'Est i del centre d'Europa durant la II Guerra Mundial. Això ja ho van presagiar les Corts de Castella el 1594 amb una disposició legal amb la tendència a separar els gitanos de les gitanes, per tal d'extingir la raça.

Tot i la repressió, a partir de la primera meitat del segle XIX els gitanos assoleixen un cert acomodament, i comença una època que constitueix la base de la memòria col·lectiva del poble gitano a l'estat espanyol.

Les famílies gitanes assentades a les ciutats comencen a cobrir un espai econòmic en l'agricultura i la ramaderia: el de comerciants de bestiar per a les feines del camp. El poble gitano es converteix per mèrits propis en el proveïdor de bestiar, tant dels terratinents com dels petits propietaris agrícoles. De fet, durant un centenar d'anys (1850-1950), podem dir que els gitanos van ser imprescindibles en l'economia agrícola, i allò va portar per primer cop el reconeixement social i el respecte. No exempt d'una repressió paral·lela que encara que mitigada mai ha deixat d'existir.

Els gitanos no només destaquen com a tractants de bestiar durant aquesta època decisiva, sinó que, a més a més, molts d'ells son consumats ferrers, als que se li deu una part fonamental de la ferreria artística andalusa i d'altres regions de l'Estat espanyol.

Als anys 50 la història es repeteix, però en el sentit contrari. En aquesta època es produeix una veritable transformació de l'agricultura i la indústria en general que, de nou, situa als gitanos fora del sistema productiu. Els seus oficis i habilitats ja no són necessàries. L'incorporació de la maquinària a l'agricultura els posa en la tessitura de canviar o quedar-se fora.

El cas és que el progrés dels altres va significar l'enfonsament, tot just començant, d'una incipient "classe acomodada" gitana, de la que, de no detenir-se aquest progrés, haguessin sorgit les avantguardes intel·lectuals i tècniques que tota minoria necessita per a seguir existint enmig d'una societat majoritària que no domina. Els gitanos es veuen arrossegats per la industrialització i la modernització de les estructures productives que van originar nous comportaments socials.

En la mesura en què comencen a competir pels llocs de treball, comuns als altres, i que la nova situació els obliga a conivir amb els no gitanos, es topen amb el rebuig d'una societat que no els accepta i que troba en els i les gitanes una vàlvula d'escapament per a les seves frustracions.

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

Malgrat tot, i com a única herència d'aquesta "Edat Daurada" dels gitanos a Espanya, avui existeix un bon nombre de descendents d'aquelles famílies amb formació universitària, i d'altres que són professionals en diversos sectors, però també una majoria que lluita cada dia per guanyar-se la vida de la forma més digna possible, enmig d'infinites dificultats filles dels recels, prejudicis i discriminacions que pateixen en tots els àmbits de la vida.

Una bona part d'ells es dediquen a la venda ambulat als mercats que diàriament mouen una quota major del comerç interior.

El darrer 8 d'abril va tenir lloc el Dia Internacional del poble Gitano, una important ocasió per al reconeixement de la comunitat gitana, de la seva història, llengua i cultura.

Amb la celebració 1971, del 1er Congrés Internacional del Poble Gitano, a Londres, es va institucionalitzar la data, la bandera, l'himne Gelem, Gelem; però també el Dia Internacional del poble Gitano (Internacional Roma Day) per cada 8 d'abril. La data es commemora a diversos països dels cinc continents com una crida d'atenció a la discriminació que ha patit i pateix la comunitat. Malgrat el seu poc reconeixement, cada cop n'augmenta la seva difusió.

El 8 d'abril de l'any 2002 es va adoptar una vistosa celebració, l'anomenada Cerimònia del Riu, en la qual organitzacions gitanes es reuniren vora els principals rius d'arreu del món per llençar flors i espelmes a l'aigua en record dels seus avantpassats i, especialment, a les víctimes gitanes de l'Holocaust nazi. Aquesta Cerimònia del Riu ha tingut la seva continuació als anys posteriors en algunes ciutats.

Reivindiquem el dia 8 d'abril com el Dia Internacional del Poble Gitano, per institucionalitzar aquest dia com el de la comunitat gitana, per la defensa i el reconeixement dels seus drets i les seves llibertats com a poble, que encara avui dia són fràgils i vulnerats, com per exemple, en l'accés a un habitatge o a una feina estable.

Ocupació, Formació i Habitatge

L'habitatge constitueix una problemàtica per a tota la societat. És ben clar que l'augment dels preus tant de compra com de lloguer, la manca d'oferta d'habitatge social protegit i un model que, durant l'última dècada, ha primat la compra i ha dirigit les seves ajudes a incentius per l'estalvi, són condicions que afecten a tothom, però es fa evident que els més perjudicats són les persones i els col·lectius més desfavorits.

Les famílies gitanes sovint tenen dificultats per llogar o comprar un pis. Tampoc podem obviar la injustícia que suposa la persistència del "chabolisme" que encara avui afecta al 8% de les famílies, o les situacions d'amuntegament i de concentració a barris molt vulnerables que van perdent la seva funcionalitat econòmica i social.

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

Avui dia, a la ciutat de Barcelona, no tenim cap gueto de població gitana quant a espais d'aïllament, tant físics com socials, però sí que és cert que, amb l'enderroc de Can Tunis, es van reubicar un bon nombre de famílies gitanes a barris on ja hi havia població gitana (Roquetes, Baró de Viver, Bon Pastor). En tot cas, sí que és cert que la ciutat ha anat expulsant i generant aquests guetos cap a la perifèria i rodalies: San Cosme, La Mina.

Des del CJB, demanem mesures específiques per a la comunitat gitana per l'eradicació dels nuclis chabolistes i d'infrahabitatge. No podem oblidar que l'habitatge és un dels factors principals en el procés d'incorporació social, i ha de jugar un paper protagonista per a evitar situacions d'exclusió social. Igualment creiem que cal apostar per la no concentració, per la barreja social, i per una bona política d'urbanisme, ben planificada que fomenti la cohesió social entre el veïnat.

Així mateix, detectem l'inexistència d'estudis o d'altres fonts que aportin dades representatives sobre l'ocupació de la població gitana en edat activa, tot un obstacle pel desenvolupament de polítiques sociolaborals adreçades a aquesta comunitat.

L'exclusió de la població gitana del mercat de treball és un aspecte fonamental per entendre la seva discriminació social i per això, d'acord amb la rellevància que li atorga l'Estratègia Europea d'Ocupació i l'Estratègia Europea d'Inclusió Social, la Fundació Secretariat Gitano dedica una part molt important dels seus esforços a abordar aquest problema.

Per aquesta raó, la inserció laboral és una prioritat a l'hora de promoure la integració social de la Comunitat Gitana, entenent-la no només com el recolzament a les persones gitanes de cara a la millora de les seves condicions d'ocupabilitat, sinó també com l'eliminació de les traves i barreres que es presenten en l'accés a la formació i a una ocupació remunerada, de forma que sigui efectiu el principi d'igualtat d'oportunitats.

Segons l'Enquesta de Població Activa (EPA), elaborada pel CIS, corresponent al 4rt trimestre de l'any 2004:

	Población Española	Población Gitana
Pob. de 16 y más años	34.474.300	475.000
Tasa de Actividad %	56,1	69,3
Tasa de Paro %	10,4	13,8
Tasa de Empleo %	50,3	59,7
Ocupados en la Industria %	18,0	4,7
Ocupados en los Servicios %	64,6	75,9
Tasa de Temporalidad %	30,9	70,9
Tasa de Jornada Tiempo Parcial %	8,5	42,0

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

L'ocupació de la població gitana es caracteritza per l'elevada precarietat i temporalitat, en relació a la resta de la població:

- el 71% dels treballadors i treballadores gitanes tenen contractes temporals, davant el 31% de taxa de temporalitat en el conjunt del mercat de treball
- el 76% de la població gitana s'ocupa en el sector serveis, i únicament un 4,7% al sector industrial
- un 42% dels assalariats gitanos realitza una jornada laboral a temps parcial, mentre que la resta de la població només ho fa en un 8,5%.
- La població gitana s'incorpora en edat més primerenca al mercat de treball que la resta de la població, per la qual cosa té una vida laboral més prolongada.
- La diferència d'edat en l'entrada al mercat de treball entre la població gitana i població autòctona suposa l'adquisició diferenciada de nivells educatius entre uns i altres. Així, mentre que 5 de cada 10 actius completen el nivell d'estudis de secundària o superior, ni tant sols 1 de cada 10 gitanos actius adquireix aquests mateixos nivells educatius.
- Un 51,5% de les persones gitanes ocupades són assalariades, davant del 81,6% del conjunt de la població espanyola.
- Les persones gitanes ocupades per compte propi ascendeix al 48,5% (quasi la meitat del total d'ocupats). En canvi, només el 18,3% de la resta de la població s'ocupa per compte propi.
- Entre la població gitana ocupada, prop d'un 25% defineix l'ocupació com "col·laborar en l'activitat econòmica familiar", situació no regulada laboralment. Aquesta col·laboració en l'activitat econòmica familiar és assimilable a les característiques que presenten un nombre important d'empreses d'estructura familiar, de baixa rendibilitat i escassa formalització econòmica, on el titular és el cap de família i altres persones, que estan actives, no poden generar drets socials ni laborals amb la seva activitat, perquè no poden afrontar les cotitzacions corresponents. Possiblement aquesta realitat constitueix la major feblesa de l'estructura laboral de la població gitana, per la qual cosa qualsevol estratègia ha de referir-se explícitament a aquesta situació.
- L'atur afecta més a la població gitana que al conjunt de la resta de la societat, amb una taxa global del 13,8% enfront al 10,4%, respectivament.

L'atur entre la població gitana es majoritàriament juvenil: entre els menors de 25 anys, 4 de cada 10 aturats pertanyen a la comunitat gitana, mentre que només 2 ho són de la resta de la societat.

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

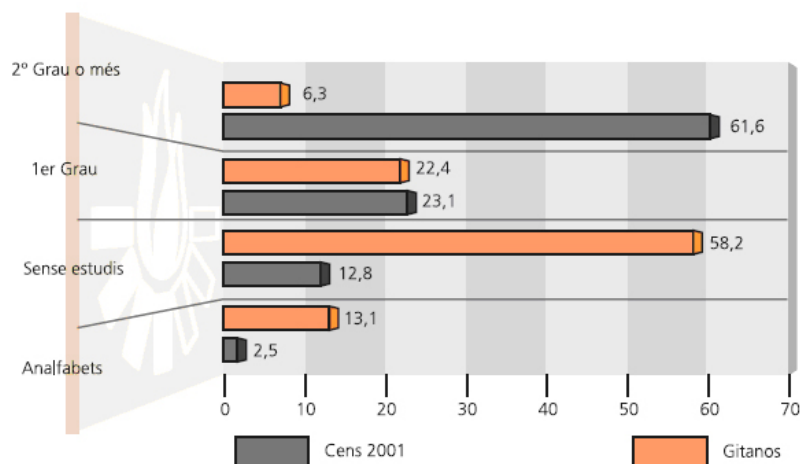
Entre les persones gitanes aturades, el 72% són analfabetes absolutes o funcionals, mentre que a la resta de la població la taxa només representa el 5%. 7 de cada 10 persones gitanes majors de 15 anys són analfabetes absolutes o funcionals. Això significa que les persones analfabetes absolutes gitanes són 4,6 vegades més que les analfabetes entre la població total.

Dels nois i noies gitanes que comencen l'ESO a l'Estat espanyol, un 80% abandona abans de l'últim curs. Un 39% de l'alumnat gitano es troba en programes d'educació compensatòria, respecte el 14% del no gitano.

Es manifesta la deficitària participació de la població gitana al mercat de treball, especialment de les dones joves, on es produeixen greus situacions d'un clar desavantatge al propi mercat de treball:

- Desqualificació acadèmica inicial que hi impedeix la permanència.
- Elevat grau de precarietat i temporalitat.
- Persistència d'activitats econòmiques no regulades i ocupacions sense protecció ni drets laborals.

Segons l'Informe de la Fundació Secretariado Gitano (2006), "Població Gitana i Ocupació".

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

Experiència d'una jove promotora escolar al barri de Roquetes (Barcelona)

“Com a professional gitana de l'àmbit educatiu puc dir que cal identificar les dificultats reals de la població i adornar-nos de que l'evolució és positiva i està en marxa.

Actualment, la majoria dels nens/es gitanos van a l'escola, cosa que ha suposat incorporar la institució escolar al procés de socialització i trencar amb la dinàmica secular de cultura exclusivament oral. Tot i les millores, encara existeixen dificultats importants per aconseguir l'èxit escolar en igualtat de condicions, tot reduint l'alt percentatge d'absentisme escolar i d'abandonament de l'ensenyament secundari.

En aquest sentit es fa necessari desenvolupar tot un seguit d'actuacions, no només adreçades als alumnes i les seves famílies, sinó que busquin la implicació i complicitat de tots els agents educatius, institucions i administracions de la zona d'intervenció. La figura del promotor escolar esdevé imprescindible per als agents educatius que treballen amb població gitana, no només per superar les dificultats presents, sinó des d'una vessant preventiva per garantir un bon procés d'escolarització i minimitzar l'aparició de possibles situacions de conflicte”.

Dona jove

Històricament, les dones joves gitanes han patit una triple discriminació; com a dones joves, com a gitanes i com a persones sense capacitat d'influència en les esferes de poder. Pateixen un fort racisme, fonamentat en els estereotips i prejudicis construïts al llarg de la història, cristal·litzats en l'imaginari social i reproduïts pels mitjans de comunicació.

Les dones gitanes tenen una taxa d'atur superior a la dels homes gitanos, i la majoria de les que treballen ho fan en condicions precàries, caracteritzades per l'alta temporalitat i els salaris baixos.

Existeix una xarxa internacional de dones gitanes (IRWN), i el Fòrum de joves gitanos i gitanes (FERYP), actualment dirigit per una dona jove gitana.

D'un temps ençà, s'ha avançant molt en la consecució de drets, en la representativitat i en la presència als òrgans de poder. Però les dones gitanes són conscients que cal seguir treballant i lluitant, i des de el Consell de la Joventut de Barcelona volem treballar de manera conjunta amb elles per tal de superar les barreres que encara existeixen pel lliure exercici de la ciutadania, i els drets i obligacions que comporta.

Actualment, dues dones joves gitanes treballen al Parlament Europeu per posar en marxa múltiples lleis i projectes que acabin amb la discriminació i l'exclusió que viu el poble gitano, i que de forma més propera afecta a les dones gitanes joves. En tot cas,

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

la memòria col·lectiva de les dones ens permet ser conscients dels canvis que han sofert els rols tradicionalment femenins, pocs en general i quasi inexistent per la comunitat gitana.

La situació de les dones gitanes a Barcelona, Catalunya i a tota Europa té molts elements en comú, però principalment coincideix en la múltiple desigualtat i en la discriminació que viuen en el seu dia a dia, tant directa i en els àmbits que haurien de representar els seus drets (treball, educació, habitatge, salut, participació social)... com indirecta, a través dels mitjans de comunicació, la falta de visibilitat o dels prejudicis i estereotips construïts històricament al voltant de la cultura gitana, i especialment de les dones gitanes.

Aquesta situació té la seva contrapartida en l'actual situació que s'està vivint a nivell europeu, i també a Catalunya, de canvi, de transformació, i des d'un punt de vista dels moviments de dones gitanes, de lluita. Principalment, de lluita per l'accés als diferents serveis i drets, com el treball i la formació, tot i que també per la representació social i política.

Les dones gitanes (de la mateixa manera que ocorre a la resta de la comunitat) són víctimes dels estereotips, arribant a sentenciar tots els seus comportaments.

“Sóc Ketí, una gitana de l'Hospitalet del Llobregat. Estic estudiant primer de Treball social a la Universitat de Barcelona. La meua família sempre m'ha recolzat per a que seguís estudiant, però la majoria de cops, quan parlo amb d'altres gitans i els dic que sóc universitària els hi costa de creure-s'ho o em pregunten per què, a aquestes alçades, segueixo estudiant. “*Això són coses de payos*” diuen, “*e t tornaràs una paya*”. A mi això em fa molta ràbia perquè pel fet d'estudiar una carrera no perdrà la teua cultura, al contrari. I no s'ha de pensar que estudiar és *cosa de payos*, perquè no ha de ser així; s'ha de canviar aquesta manera de pensar.

Mai vaig pensar en deixar d'estudiar, però tampoc pensava que arribaria a la universitat. Finalment em vaig decidir pel Treball Social, ja que, a diferència d'altres carreres, almenys per a mi, és un treball que t'omple més perquè es tracta d'ajudar les persones. Quan vaig decidir treure'm aquests estudis ho vaig fer pensant en algun dia poder treballar amb un col·lectiu concret: el poble gitano.

En el futur, quan sigui treballadora social, no m'importaria treballar amb altres col·lectius, però preferiria treballar amb el nostre poble ja que, segurament, amb una gitana se sentirien més compresos.”

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

Prejudicis cap a la comunitat gitana

“La comunitat gitana continua sent el grup social més rebutjat a tot l'Estat espanyol” i té una imatge social que produeix “greus efectes discriminatoris” per poder accedir a una feina, a l'educació o a un habitatge, afegeixen des del Secretariat Gitano.

L'enquesta de novembre del 2006 del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) reflecteix la imatge que moltes persones tenen sobre la comunitat gitana. L'últim Baròmetre del CIS va incloure les preguntes de si a les persones entrevistades els agradaria que els seus fills anessin a escola amb nens gitanos i que si els molestaria tenir com a veïns i veïnes una família d'aquesta ètnia.

La resposta obtinguda és que a més del 40% dels entrevistats els molestaria “molt” o “bastant” que els seus veïns i veïnes fossin gitanos i que una de cada quatre persones prefereix que els seus fills i filles no vagin a classe amb nens i nenes de famílies gitanes. “La principal conclusió és que la comunitat gitana, continua sent el grup social més rebutjat, no només pel que fa a la població immigrant, sinó també pel que fa a altres grups”, afirmen des de la Fundació Secretariat Gitano. Segons aquesta entitat, els resultats que es desprenen de l'enquesta del CIS “comporten una especial gravetat” perquè “reflecteixen l'existència d'una percepció estereotipada i perjudiciosa pel que fa als gitanos i gitanes. Dades del Secretariat Gitano alerten que un terç de les famílies gitanes que viuen a l'Estat es troba en situació “d'exclusió social greu”.

Propostes del Consell de la Joventut de Barcelona

- n Sensibilitzar la societat civil en general de l'acceptació de la interculturalitat.
- n Afavorir el coneixement de la comunitat gitana per part de tota la població de Barcelona.
- n Fomentar campanyes des de l'Administració per la tolerància i la desestigmatització del poble gitano.
- n Treballar en xarxa des de l'àmbit sociocultural i sensibilitzar, en l'adquisició d'un llenguatge no discriminator.
- n Per la seva funció informativa, però també educadora, reclamem als mitjans de comunicació que siguin conscients de la seva influència i evitin a tot preu difondre una imatge estereotipada i perjudicial de la comunitat gitana. De la mateixa manera, els reclamem que evitin els judicis de valors tot respectant el codi deontològic professional.
- n Institucionalitzar i sensibilitzar entorn el Dia Internacional del Poble Gitano.

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

n Major complicitat per part de l'Administració en l'elaboració d'estudis, informes, que pugui aportar dades reals i quantificables per tal de conèixer la situació actual del poble gitano a Barcelona.

n Treballar pel reconeixement de la cultura i la recuperació de la llengua de la comunitat gitana

n Realitzar processos d'aproximació entre les dones, i fer un esforç per reconèixer altres referents femenins d'on obtenir alternatives per al seu procés de creixement i desenvolupament d'identitat com a dona gitana en la societat actual.

n Treballar pel reconeixement del rol de la dona gitana dins i fora de la seva comunitat, afavorint el seu desenvolupament com a persona, com a dona , i com a gitana.

n Mantenir una focalització de les polítiques actives de formació i ocupació adreçades cap a la lluita contra l'exclusió i la discriminació.

n Conèixer les taxes d'activitat, ocupació i atur de la població gitana i aprofundir en el coneixement dels perfils que defineixen cadascun dels diferents col·lectius (ocupats, aturats i inactius), des de diferents variables d'anàlisi, per l'elaboració d'estudis, informes i enquestes de població activa.

n Crear un grup de treball d'experts de diferents àmbits que operin en el camp de l'habitatge i l'hàbitat per a que puguin realitzar un anàlisi exhaustiu i fer les seves recomanacions en relació amb els problemes que té la comunitat gitana en aquest àmbit, a la ciutat de Barcelona.

n Elaborar un document final de diagnòstic, models i claus d'intervenció, recomanacions i estratègies per abordar d'una manera pràctica i activa els problemes d'habitatge de la comunitat gitana.

n Eradicar els nuclis chabolistes, i de l'infrahabitatge.

n Facilitar l'accés al lloguer superant les situacions de discriminació i desenvolupar programes d'acompanyament social.

n Elaborar un mapa de l'habitatge i comunitat gitana a la ciutat de Barcelona.

n Tenir en compte el reallotjament urbanístic per barris, a l'hora de dissenyar i planificar els Plans Comunitaris.

n Elaborar polítiques educatives efectives i reals, adaptades a les necessitats dels infants i els adolescents de la comunitat gitana, per a que aquests puguin finalitzar el seu procés educatiu.

L'ESTAT
DE LA

Qüestió

- n Dissenyar plans educatius amb recursos econòmics suficients, per poder tirar endavant una programació curricular efectiva i duradora en el temps.
- n Garantir la incorporació de la riquesa cultural de la comunitat gitana, i posar en evidència els prejudicis i estereotips que l'envolten en el currículum escolar.
- n Promoure materials didàctics i llibres de text que reflecteixin elements culturals de la comunitat gitana, evitant-te els estereotips.
- n Proporcionar material didàctic als centres educatius per donar a conèixer aspectes rellevants de la riquesa cultural de la comunitat gitana.
- n Avaluar i reformular tots aquells programes d'acompanyament educatiu que no hagin aconseguit els resultats esperats, tot aprofitant els seus aspectes mes positius.
- n Treballar des de l'educació en valors per la interculturalitat, i la tolerància.

Recursos

- Fundació Secretariado Gitano
<http://www.gitanos.org/zonas/cultura/cataluna/index.html>
- Unión Romani <http://www.unionromani.org>
- Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya (FAGIC)
- Fundació Pere Closa : c. Carme, 50. 08911. Badalona. 933 893 341/
-
- Consell Municipal del Poble Gitano de Barcelona : Av. Diagonal, 233, 4a planta. 08013, Barcelona. 934 132 656. Fax: 934 132 652